

Ledelsesberetning IPS

Årsregnskab 2022

Forretningsudvalg og Råd

Grønlands Råd for Menneskerettigheder (IPS) udgøres af 13 medlemmer, hvoraf de 3 er faste medlemmer, idet de repræsenterer talsmandsinstitutionerne og Ligestillingsrådet. De øvrige rådsmedlemmer sidder i en 4-årig periode, hvoraf halvdelen skiftes i et 2-årigt interval. Forretningsudvalget består af IPS's forperson, næstforperson samt et medlem fra Rådet. Forretningsudvalget har til formål at sikre hensigtsmæssig fremdrift i Rådets og sekretariatets arbejde og beslutningsprocesser. I 2022 har der ikke været udskiftning af rådsmedlemmer, hvilket medfører kontinuitet i opgaveløsningen for IPS, ligesom rådets tema-inddelte arbejdsgrupper kan bidrage i relevante sammenhænge med deres viden og input.

Da Ældretalsmanden ikke er skrevet ind i IPS' lovgivning ligesom de øvrige talsmandsinstitutioner, har rådet valgt på eget initiativ at invitere ældretalsmanden med i rådets arbejde.

Sekretariatet

På baggrund af en øget bevilling i 2022 (og overslagsår) på Finansloven, er IPS endelig lykkedes med at etablere et sekretariat, der skal bistå Rådet i det vigtige arbejde for og med Menneskerettigheder i Grønland.

I april 2022 lykkedes det IPS at ansætte en sekretariatschef, der sammen med Rådet prioriterede som det første at få etableret sekretariatet, dvs. finde egnede lokaler, ansætte en AC-fuldmægtig og en studentermedhjælper.

Fra 1. august 2022 var sekretariatet således klar til for alvor at gå i drift og bistå Rådet i opgaveløsningen.

Det betyder som ventet, at IPS' driftsomkostninger er steget betragteligt i forhold til det minimumsforbrug der har været uden et sekretariat. Hensigten med merbevillingen for 2022 og overslagsår har givet været at muliggøre etableringen af sekretariatet.

Rådet har derfor nu mere hensigtsmæssige rammer til at udfolde de lovbestede opgaver.

Rådsmedlemmerne arbejder frivilligt for IPS, hvilket sætter en naturlig grænse for det tidsforbrug medlemmerne kan afse til Rådsopgaverne. Derfor er sekretariatet essentielt for IPS' virke.

Det ville naturligvis være optimalt med en bevilling der kan rumme mere end én AC-fuldmægtig, da kun to medarbejdere også sætter en begrænsning for hvor mange af Rådets ambitioner der kan indfries ad gangen. Det vil være hensigtsmæssigt bl.a. at kunne etablere juridisk bistand i sekretariatet, i opbygningen af forankring af viden om menneskerettigheder internt i Grønland. Det vil eksempelvis have stor betydning i forhold til formidling og vejledning omkring Oprindelige Folks rettigheder, at ressourcen findes internt i Grønland, og ikke skal udlånes fra Danmark.

IPS har i 2022 også modtaget en bevilling fra Nordatlantpuljen via IMR. Til denne tidsbegrænsede projektpulje var der afsat lønmidler til en projektmedarbejder, hvilket har

haft stor betydning for IPS' aktivitetsniveau i 2022, særligt indtil sekretariatet blev etableret, da denne medarbejder var Rådets eneste ressource i realiseringen af formidlingsprojekterne.

Budget og forbrug

Det fremgår af IPS' lovgivning at Rådet skal bruge samme autoriserede revisionselskab som Selvstyret. Da Deloitte i årets første måneder er optaget af selskabets store kunder, kan IPS først få sit årsregnskab 2022 med udgangen af maj 2023. Det er et vilkår som IPS ifølge Deloitte må acceptere. IPS kan endvidere konstatere at kravene til Rådets bogholderi er steget i takt med at sekretariatet etableredes. Der var derfor brug for at gennemgå behovet til bogholderopgaven, og tilpasse den til rådets nuværende behov.

Af årsregnskabet fremgår to regnskaber under ét; IPS' budget finansieret på Finansloven, som primært dækker driftsomkostninger, og Nordatlantpuljen som er tidsbegrænset og bundet til givne formidlingsprojekter.

Idet sekretariatet først blev etableret i august måned 2022, kan IPS konstatere et mindreforbrug på godt og vel 500.000 kr. af en bevilling på 2.4 mio kr. De øgede driftsomkostninger, herunder lokaler, internet, lønninger mv. er først for alvor steget i sidste kvartal af 2022. IPS vægter at bruge bevillingen fornuftigt, frem for at bruge penge bare for at bruge dem, så at sige.

Det er vigtigt at understrege at IPS ikke forventer et mindreforbrug i 2023, idet sekretariatet nu er etableret, og indsatser for 2023 er defineret og prioriteret. Mindreforbruget i 2022 skyldes alene, at processen med at få oprettet sekretariatet var længere end forventet.

Nordatlantpuljen har muliggjort et relativt højt aktivitetsniveau på formidlingsopgaverne i Rådet i 2022, i kraft af den projektmedarbejder der er tilknyttet puljen, blandt andet med følgende:

- ✓ læs-let version af kvindekonventionen
- ✓ explainer-videoer, som forklarer menneskerettigheder og konventioner på en tilgængelig måde
- ✓ dialogkort, der skal skabe dialog og refleksion omkring menneskerettigheder i dagligdagen i Grønland
- ✓ kursus om menneskerettigheder for grønlandske interessenter i samarbejde med IMR og Ilisimatusarfik.

IPS' øvrige aktiviteter er nøjere beskrevet i Årsberetningen, læs mere der.

Nordatlantpuljen udløber med udgangen af 2024, hvormed den medarbejder ressource og de ekstra økonomiske projektmidler ophører. Det betyder ligeledes at lejeindtægter fra IMR af kontorfaciliteter til deres egen projektmedarbejder ophører. IPS kan derfor notere sig at budgetår 2025 igen bliver særdeles stramt, og at Rådet forventeligt må reducere i aktiviteterne på baggrund af færre ressourcer.

Rådets ambitioner

Med henblik på videns- og kompetenceopbygning i sekretariatet søger IPS igen om merbevilling for 2024, med håbet om en godkendelse. Det er IPS', såvel som IMR's ambition, at Grønland skal have sit eget Nationale Institut for Menneskerettigheder (NHRI), som enhver stat med respekt for sig selv og sin befolkning, samt ud fra den anerkendelse af Grønland i sin egen ret, det vil medføre på den internationale scene. Men dette kræver både kompetenceopbygning og politisk prioritering i form af øget bevilling.

Grønlands egen NHRI har desuden været på den politiske dagsorden siden 2008, i forbindelse med Selvstyrets indførelse. Dog er løsningen indtil videre en slags hybrid mellem IMR, den danske NHRI, og IPS. IPS har derved adgang til faglige ressourcer i IMR, som vi ikke har selv på nuværende tidspunkt. På trods af et meget konstruktivt samarbejde, erkender IPS og IMR dog at IMR ikke altid har tilstrækkeligt viden om den grønlandske kontekst, ligesom IPS og IMR ikke altid har de samme prioriteringer. Vi har således brug for hinanden. Det vil dog være særdeles hensigtsmæssigt at Grønland får sin egen NHRI. Der vil naturligvis fortsat være et konstruktivt samarbejde tæt med IMR og andre landes NHRI'er til gavn for menneskerettighederne i Grønland.

IPS glæder sig desuden over at henvendelser til Rådet er stødt stigende siden sekretariatets etablering, idet Rådet er blevet væsentligt mere synligt. Det skyldes både sekretariatets koordinering og formidlingsprojekternes udbredelse i Grønland. IPS ser frem til at fortsætte denne tendens i 2023.

Med sekretariatet som koordinerende led ser IPS endvidere frem til at fortsætte en styrkelse af samarbejdet mellem relevante aktører i Grønland. Arbejdet er allerede godt i gang, og IPS værdsætter det gode samarbejde, som vi skal have meget mere af til gavn for Grønland.

På vegne af Rådet

Qivioq Løvstrøm
Forkvinde